

Vrhovno sodišče v zasedanju - Predsednik na povratku

Pozornost cele Amerike obrnjena na vrhovno sodišče, ko je to pričelo zasedanje v ponedeljek. — Bivši senator Black nastopil prvokrat kot vrhovni sodnik. — O Blacku pa se bo moralo baviti najprej vrhovno sodišče samo. — Blackov govor.

Washington, D. C. — Še nikdar v zgodovini Amerike se ni vrhovno sodišče Zed. držav sestalo k svojemu zasedanju pod tako izrednimi okoliščinami, kakor je pričelo svoje letošnje zasedanje, ki je bilo otvorjeno ta ponedeljek. Tudi se za otvoritev tak ljudstvo v splošnem še nikdar prej tako zanimalo kakor ravno zdaj. Vzrok, da je postala letošnja otvoritev taka javna senzacija, je v tem, ker bo prvokrat nastopil v črni halji sodnika bivši senator Hugo Black, o katerem je znano, kake viharje je vzbudilo po celi deželi njegovo imenovanje.

Najbolj nenavadno pri vsem je to, da bo morala vrhovno sodišče samo odločevati, ali ima Black sploh pravico, sedeti v tem zboru. Ne gre pri tem za to, da je bil ta mož svoječasn član proslule organizacije Ku Klux Klanov; ta zadeva ga po zakonu ne izključuje od te pravice. Sporna točka pri njegovem imenovanju je ta, ker ustava določa, da noben član kongresa ne more dobiti kake javne službe, tekem istega zasedanja, za katero je kongres določil kako izboljšanje, bodisi v plači ali drugače. In kongres je v zadnjem zasedanju izboljšal stanje vrhovnih sodnikov v toliko, da jim je določil stalno letno pokojnino, ako resignirajo s svojega mesta, ko dosežejo starost 75 let. In še ena druga točka je sporna. Nekateri namreč trdijo, da mesto, ki ga je zasedel Black, sploh ni bilo izpraznjeno, češ, da se je sodnik Van Devanter podal samo v pokoj in ni resigniral, da je kot tak še vedno na razpolago, da je lahko poklican nazaj v službo.

Kakor rečeno, se bo moralo vrhovno sodišče s temi točkami baviti. Black pa je med tem časom že polnočni sodnik, kajti postal je to, kakor hitro je bil zaprišežen, in tako bo, ako bo hotel, lahko o samem sebi odločeval.

Glede svojega članstva v organizaciji Klanov je podal Black pojasnilo po radio pretekli petek. V tem svojem govoru je povdaril najprej, da zastopa stališče najširše verske svobode in da mu je vsak fanatizem ne ljub. Priznal je, da je pred kakimi 15. leti v resnici pristopil h Klanom, toda pozneje je resigniral in ni imel od tedaj popolnoma nič več opraviti s to organizacijo, kakor je zatrdil. Obenem se je skliceval na svoj dosedanji rekord kot senator, v katerem se kaže, da je v resnici kazal vedno versko in plemenito tolerantnost, ter je končno omenil, da je zanj zadeva zaključena s tem.

Kljub temu pa, da smatra Black zadevo za zaključeno, bo težko zavladal mir. Njegovi nasprotniki namreč udrihajo po njem neumorno naprej, češ, zdaj je sam priznal, da je bil Klan. Nasprotno pa njegovi pristaši tr-

UMIK KITAJCEV

Ob Šanghaju se Kitajci umaknili eno miljo nazaj.

Šanghaj, Kitajska. — V nedeljo zvečer so divjale zopet silovite bitke na fronti severozapadno od tega mesta, najbolj pa še med mestoma Lotien in Lihang. Na tem odseku so Japonci porabili vsa sredstva, kar so jih imeli na razpolago, in so v resnici prisilili Kitajce, da so se umaknili miljo nazaj. Od teh bitk je bilo zelo ogroženo tujezemsko prebivalstvo v tukajšnjem mestu. V severni Kitajski pa so Japonci v nedeljo zavzeli mesto Tehčov, za katerega se je vršila dvadnevna bitka.

JAPONSKA SVARI PRED VMEŠAVANJEM

Tokio, Japonska. — Tukajšnja vlada je pretekli teden izdala proglas, v katerem svari tujezemske velesile, naj ne vtikajo svojih prstov v njeno sedanjo vojno s Kitajsko, in je povdarila, da se bo ta vojna nadaljevala do skrajnega konca, kljub tujezemskemu vmešavanju. Očividno pa je, da se po japonski viditelji precej vznemirjeni, ko vidijo, da skoraj celi svet stoji na strani Kitajske in obsoja osvojevalno vojno Japonske.

UKAŽELJNA DRUŽINA

Lynnville, Ind. — Tukaj živi neka družina, po imenu Madden, v kateri igra izobrazba glavno vlogo. Od cele družine, ki šteje osem članov, je čez dan mati sama doma, dočim so vsi drugi člani v šoli. Oče in ena hči vršite učiteljsko službo; en sin je na univerzi, dva druga sinova na višji šoli; mlajša hčerka in njen še mlajši bratec pa pohajata v osnovno šolo.

174 AVTOMOBILISTOM PREPOVEDANA VOŽNJA

Chicago, Ill. — Tekom preteklega meseca septembra se je na tukajšnjem prometnem sodišču odvzela pravica, voziti avto za daljšo ali krajšo dobo skupno 174 avtomobilistom zaradi brezobzirne vožnje, ali vožnje v pijanem stanju. Skupna globa, ki je bila avtomobilistom naložena tekem omenjenega meseca, pa znaša \$7.706.

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am. Slovenec!"

dijo, da bi se moral prepričati, češ, s tem, ko je Black odstopil od Klanov, je pokazal, da se ni strinjal z njih fanatizmom, in tako bi morala v resnici biti zadeva zaključena.

SMEŠNA ZMAGA ITALIJE

Dve najmanjši državi premagali Ligo.

Zeneva, Švica. — Svojevrvstno zmago je dosegla Italija preteklo soboto v Ligi narodov. Anglija in Francija ste stavili predlog, da se ima Liga pogajati z Mussolinijem in ga prisiliti, da odpokliče svoje čete iz Španije. Za to resolucijo je glasovalo 32 držav, dočim se je 14 držav vzdržalo glasovanja. Resolucija pa je propadla, in sicer ste to dosegli dve med najmanjšimi državami v Ligi, namreč Albanija in Portugalska, obe zaveznici Italije. Glasovanje bi namreč moralo biti enoglasno. Kljub temu pa nameravate Anglija in Francija nadaljevati s svojim načrtom in poklicati Mussolinija na razgovor ter mu javiti svojo zahtevo glede Španije.

VOJNO PRENESLI NA AMERIŠKA TLA

Los Angeles, Cal. — Japonsko-kitajska vojna je našla svoj odmev tudi v Ameriki in se je v malem obsegu vprizorila pretekli petek na dvorišču neke tukajšnje višje šole. Pričela sta jo dva učenca, neki Japonec in neki Kitajec, in sicer najprej z besedami, nato pa s pestmi. Ni pa trajalo dolgo, ko se je obema strankama pričelo pridruževati čimdalje večje število pristašev, da je bilo končno v splošnem spopadu nad 100 Kitajcev in Japoncev, dečkov in deklic. Več udeležencev je odneslo krvave glave in trije dečki so bili aretirani.

NEIZPROSNA VOJNA MED DELAVSTVOM

Denver, Colo. — Ta ponedeljek v tem mestu redna letna konvencija ameriške delavske federacije, in, kot se more iz predznakov sklepati, se bo na tej konvenciji nasprotstvo med obema delavskima organizacijama, federacijo in CIO, še poglobilo, ako bo namreč veljalo to, kar bo rekel predsednik Green. Ta mož se je namreč v svojih govorih pretekli teden znova pokazal fanatično nasprotno temu, da bi se delovalo za spravo z nasprotno organizacijo. Njegov namen je očividno ta, da se delavski razkol ne reši s sporazumom, marveč z vojno. Upati je, da bodo delegati na konvenciji bolj pametni in strpni.

BOJKOT INDIJCEV PROTI JAPONSKI

Bombaj, Indija. — Angleškemu gibanju za bojkotiranje blaga, ki ga izvažata Japonska, se namerava pridružiti tudi Indija. Tekom tega tedna se nameravajo sestati voditelji mogočne nacionalistične stranke, ki bodo sestavili načrt za ta bojkot. Ako se bodo milijoni indijskega prebivalstva odzvali, bo s tem zadan japonskemu gospodarstvu strahovit udarec, kajti Indija je med glavnimi odjemalci japonskega blaga.

'ŠIRITE AMER. SLOVENC'

TEDEN ZA PREPREČENJE POŽAROV

Chicago, Ill. — Tukajšnji župan Kelly je proglasil ta teden za preprečenje požarov, in sicer v spomin obletnice velikega požara, ki je uničil Chicago v letu 1871. V proglasu je župan priporočal šolam in raznim organizacijam, naj predočujejo nevarnost in nepotrebno škodo, ki jo povzročijo ogenj.

PO KAT. SVETU

— Grad Gandolfo, Italija. — Papež Pij je pretekli teden podal presenetljivo izjavo, da se čuti zdaj boljšega in močnejšega kakor pa pred svojo težko boleznijo, ki bi ga bila skoraj spravila na smrtno posteljo. Tekom tega meseca se bo vrnil v Vatikan.

— Mexico City, Mehika. — Kakor se poroča, je gubernator države Hidalgo pristal na to, da se v tamkajšnji prestolnici Pachuca otvore še tri nadaljnje cerkve in se oddajo nazaj bogoslužju. V omenjeni državi je doslej otvorenih 11 cerkva.

— New Orleans, La. — Neke katoliški duhovnik, po imenu Rev. J. A. Drolet, je pomagal delavstvu neke tukajšnje tekstilne tovarne, da so se organizirali v unijo. Udeleževal se je njih sestankov in jih bodril, naj branijo svoje pravice. Ustanovljena unija se je priključila CIO.

— Washington, D. C. — Od ameriškega poslanstva v Peipingu prihaja poročilo, da je poskrbljeno za varnost sedmerih frančiškanskih sester v kitajskem mestu Tsingtao, kjer vodijo šolo. To vest je poslal poslanstvu konzul iz omenjenega mesta.

OBISK V CHICAGI

Ta terek obiše predsednik Chicago, kjer otvori novi most. — Obedoval bo pri kardinalu Mundeleinu.

Posebni vlak, s katerim se predsednik Roosevelt vrača nazaj s svojega obiska na zapadni obali Zed. držav, je vozil zadnjo nedeljo skozi Montano. V mestu Havre je imel z vlaka kratak nagovor, v katerem je povdarjal, da je dolžnost vlade, ne skrbeti samo za denarni proračun, marveč tudi za proračun glede naravnega bogastva; in za to, je dejal, skrbi njegova vlada.

Ta terek prispe predsednik v Chicago, in sicer na Union postaji ob 9:30 zjutraj. V paradi se bo nato predsednik odpravil proti Outer drive, kjer bo slovesno otvoril novi most in imel pri tem tudi govor. Po tem uradnem opravilu bo odšel na obisk h kardinalu Mundeleinu, s katerim sta si osebna prijatelja, in bo imel pri njem tudi obed. Popoldne ob 2. se bo odpeljal z vlakom naprej proti New Yorku.

MRS. ROOSEVELT SE VRNILA

Chicago, Ill. — Dočim je Mrs. Roosevelt spremljala predsednika na njegovem potovanju proti zapadu z vlakom, je pa nasprotno podvela povratno pot sama z aeroplanom. Zadnji petek je priletela semkaj iz Seattle, Wash., ter nadaljevala pot v New York. Na tukajšnje letališče jo je prišlo pozdraviti število žensk.

LINCOLNOV SPOMENIK

V takozvanem "svetišču demokracije" na gori Mount Rushmore, blizu Rapid City, So. Dak., je bil nedavno slovesno odkrit ogromen obraz Abrahama Lincoln, vklesan v granitno skalo. Višina od brade do temena meri 66 čevljev. V bližini sta v to goro vklesana podobna spomenika tudi Washingtonu in Jeffersonu.

Iz Jugoslavije

Huda nesreča lesnega trgovca od Sv. Lovrenca na Pohorju, ki je z motornim kolesom zavožil v kup gramoza. — Goseničja nadloga uničila večina vrtov po Gorenjskem. — Smrtna kosa in razne druge vesti.

Do smrti se je pobil Maribor, 13. sept. — V bližini Sv. Jederte na cesti med Slovenjgradcem in Dravogradom se je pripetil žalosten slučaj, pri katerem je izgubil življenje znani trgovec z lesom od Sv. Lovrenca na Pohorju gosp. Miloš Škačej. Vozil se je na motornem kolesu proti Slovenjgradcu ter skušal na nekem ovinku prehitevi voznika. Pri tem pa je na ozki cesti zavožil v kup gramoza. Ker je vozil z veliko brzino, ga je vrglo s kolesom vred na velik kup gramoza, kjer je obležal nezavesten. Razbil si je lobanjo in dobil hude notranje poškodbe. Voznik ga je nato pripeljal v bolnišnico v Slovenjgradcu, a je kljub takojšnji zdravniški pomoči podlegel poškodbam. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Smrtna kosa V Stožicah pri Ljubljani je umrl Ivan Čibej, uslužbenec drž. železnice v pokoju star 50 let. — V Novem mestu je umrl Fabjan Dore, tamkajšnji urar in optik star 30 let. — V Ljubljani je umrla Nikola Kramer, roj. Urbančič, vdova po šolskem upravitelju.

Vlom Neke noči se je splazil neznanec v prostore Strašilove gostilne v Ptuj in odnesel več raznih stvari večje vrednosti. — Vlomljeno je tudi bilo v stanovanje poštnega uradnika v Celju, kateremu je tat poleg drugih vrednostnih stvari odnesel tudi popolnoma novo obleko.

Nesreča Z Jesenic je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 36 letni delavec Leopold Jamšek, ki je po rodu iz Gorice in stanuje v Hrušici. Zaposlen je bil pri Slogradu kjer je nesrečno padel, da si je nalomil hrbtnico in je njegovo življenje v veliki nevarnosti.

Lahkovernost Pri neki posestnici v Studencih pri Mariboru se je oglasila ciganka Pesnerjeva, doma iz okolice Laškega in ji ponujala razna zdravila. Nazadnje je iz žepa potegnala igralne karte in začela posestnici prerekovati bodočnost. Posestnica jo je hotela nagraditi z desetnikom, toda ciganka je zahtevala več. Začela je okoli kmetice nekaj mešetariti in ji na ta način izmaknila tri stotake.

Osemnajsti sin Šmartno ob Paki, 12. sept. — Moramo vam sporočiti nekaj nenavadnega za današnje čase. Pred nekaj dnevi je namreč bil tukajšnji zakonski dvojici krščen 18. otrok, reci osemnajsti! Živi jih 16, dva sta umrla. Oče je star 57 let, mati pa 48. Morda bi kdo mislil, da je mati izčrpana. Pa bi se zelo motil, čvrsta in krepka je, mladostne zunanjosti.

Osemnajsti otrok je zdrav in krepak dečko. Zanimivo je, da ta zakonski par ne živi na kakšnem večjem posestvu, ampak v majhni hišici s par orali zemlje in eno kravico. Oče ima k sreči službo kot tovarniški delavec v Šoštanju.

Prijeta požigalka Prejšnji teden je bilo poročano na tem mestu o velikem požaru v Pudob pri starem

trgu, kjer je ogenj uničil šest poslopij. Sedaj poročajo, da se je orožnikom posrečilo še isti dan izslediti požigalca. Bila je to neka domačinka, ki je pa v začetku na vse načine tajila in se zaklinjala, da je nedolžna, kar so ji skoro verjeli, ker je pri gašenju prav pridno pomagala. Nazadnje je pa pod težo dokazov le priznala, da je ona zažgala.

Število žensk. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Število žensk. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Število žensk. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Število žensk. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Število žensk. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Število žensk. — Pokojni zapuščta ženo in dva mala otroka.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deponirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Brez naslova

V Rhode Island imajo zanimivo tožbo. Župan mesta Pawtucket, po imenu McCoy in guverner države Rhode Island sta v vojnem stanju. Dnevnik v Providence, ki ga lastuje in izdaja Walter O'Hara, je pred nedolгим imenoval guvernerja Quinn, da je "a damned liar". Gre za politična naspotja, kakor marsikje drugje. A guverner toži list radi razžaljanje časti. Newyorški Times pa komentira k temu: Izrečena psovka ni taka posebna reč. To je stara obrabljena rečenica, ki se jo taki, ki pridejo pri prerekanju v zadrego radi besed poslužijo. S to rečenico nekateri le izražajo svoje nesoglasje s svojim nasprotnikom. In če je celo palmist izjavil v naglici, da so vsi ljudje na svetu lažnjivci, zakaj ne bi potem O'Haru oprostili, če je v naglici rekel, samo enemu človeku, da je lažnjivec. — Ta, ki je zapisal ta komentar je tudi Irec, ki Irecu pri tem spretno brado gladi...

V Moskvi, v Madridu in v Parizu se prav nič simpatično ne izražajo o Angliji in o njenem "gladkem" diplomatu, zunanjem ministru Edenu. Vzrok je ta, ker daje od sebe samo lepo zavite diplomatske izjave, ves razvoj in vse drugo pa prepušča toku časa. Hitler je zadnje dni zopet naglasil zahtevo po kolonijah. Mussolini pa puha same jeze proti odredbam Lige za Sredozemlje. In koncem konca je Eden vse zopet ublažil s svojim "gladkim" nastopom pred svetom Lige. Na Hitlerjeve zahteve je izjavil: "Surovine niso v prvi vrsti bistvene stvari v kolonijah." Mussoliniju pa je "gladko" namignil, "da je pripravljen na novo pretehtati vse sugestije." — V Moskvi pravijo, da je to "diplomatsko mečkanje" ki ne kaže nobene odločnosti in nobene jasnosti. V resnici ni pa to nič drugega, kakor da se gospodje v Moskvi salemensko motijo, če mislijo, da se bo posrečilo poriniti v kako žerjavico zvite Angleže.

V zadevi sodnika Blacka se zdi, da so ameriški političarji prav tako modri in navihani, kakor so sodobni političarji v Tokio in Rimu. Kljub temu, da jih ves svet obsoja in domneva, da bi morali napraviti v svojem zaletu umik, lepo molče vstrajajo, kakor bi ne čuli nič. Tako zadržanje je neke prav posebne vrste politična arogantnost.

Znani Grškovič, ki je sicer spreten člankar in drugače razumen človek, je kar se tiče notranje jugoslovanske politike vsekakor pravi "doktor zaletel". O sedanji jugoslovanski vladi trdi, kar se tiče Dr. Korošca in ministra Spahe, da te dva sta le samo reprezentanta "slovenačkih popova in bosanskih begova". V povdaranju raznih šlagarjev" je Nikola mojster. Kaj drugega pa tudi Nikola nima za pokazati. On se le igra z besedami in omalovažuje in zasmehuje. Zakaj ne poda rajši kakih konkretnih nasvetov in načrtov, na katere naj bi se postavilo srečno bodočnost Jugoslaviji? In končno Grškovič se ni treba zaletavati v Dr. Korošca in "slovenaške popove". Zakaj ne bi rajši pometal med Hrvat. Nam se zdi, da Dr. Korošec še vedno mnogo bolj pošteno in vzorno vodi Slovenec, kakor pa je vodil Hrvate njihov Radič. O pritoževanju proti sedanjemu režimu je tudi v napačnem. Veliki sodobni politični strokovnjaki izražajo v svetovnem tisku, da je v Jugoslaviji točasno več demokracije in svobode, kakor razven Švice in Nizozemske, v katerikoli drugi državi v Evropi. Razume se pa, da kamenja metati v šipe ne dovoljuje nihče. Prav gotovo bi ne bil s tem zadovoljen niti Grškovič sam, akoravno sam tako rad vrže kak kamen, zlasti na "slovenačke popove".

"Proletarec" z dne 22. septembra t. l. piše med drugim v oceni "Cankarjevega Glasnika" tudi to le: "Naš stari znanec Ivan Molek je prispeval igrokaz "Janezki". Mene je razočaral. Morda ga ne razumem, ali moje mnenje je, da "sedem do osemletni Janezki" ne vedo nič o "boljševizmu", "objektivnih resnicah", "cinizmu" in podobnih stvarih, niti se ne zanimajo zanje. — ... stvar ne zveni prepričevalno." — Tako je stari mojster pokaral "najboljše ga urednika na svetu", ki vedno misli, da ima praf in da

samo on ima praf! — Povprečen naš človek bi pa rekel: "Well, what can you expect from a man, who is "veliki Janezek" himself..."

VELIKA SLAVNOST V GREENWOODU

Greenwood, Wis. Zadnje nedeljo 3. oktobra je bila tukaj velika slavnost. Slovesno je bil namreč odkrit spomenik miru. Ob enem se je tudi z odkritjem tega spomenika proslavilo 150 letnico podpisa ameriške ustave. Teh slavnosti, ki bodo tukajšnjemu ljudstvu in vsem, ki so od daleč prišli, Spomenik, katerega je napravil profesor Ernest Durig, kateremu je veliko pomagala tudi njegova hčerka, predstavlja žensko "Gold Star mother", katerega z eno roko podpira padlega vojaka, z drugo pa visoko dviga ameriško zastavo. Na podstavku je napis: "Dedicated to all the Gold Star Mothers — and 150 Anniversary of the Constitution." Spomenik je izklesan iz ponarejenega kamna, izdelanega iz belega cementa in belega peska. Kot je dosedaj znano, je to edini spomenik v Ameriki, ki je izdelan iz takega materiala. Ves spomenik, popolnoma dokončan, se ceni, da je vreden \$50,000. Samo cement in pesek se računa na \$1,000. Spomenik stoji nekako v sredini mesta Greenwood in je v okras mestu. Njegova visokost je 15 čevljev.

KAJ NOVEGA PO ZGOR-NJEM MICHIGANU

Calumet, Mich. Naš rojak, John Horvat, ki je v službi državne policije, je te dni imel pod svojo oskrbo razstavo raznega orožja, kakoršnega se poslužujejo razni roparji in bančni banditi. Razstava se je vršila na Houghtonu in k njej je tudi Henry Ford dodal nekaj orožja iz svojega muzeja. Ko se je razstava vršila v Marquette, so ponoči tatovi vdrli v poslopje in ukradli dva revolverja in eno strojno puško ter so tudi izpraznili gotovino, ki se je nahajala v registru. "Vrag", se je jezil Horvat, "ti lopovi tatinski! Še moja razstava nima miru pred njimi. Postreljati bi treba vso to sodrgo!"

Houghton-Keweenaw urad za starostno pokojnino naznaha, da se bo v naprej zasljevalo vse one, kateri prosijo za starostno pomoč, v posebnih, zato odločenih uradih. Dosedaj se morali vsi prosilci najprej obrniti na urad, ki se nahaja v Houghtonu, nakar so od tam poslali k njim posebnega preiskovalca. V naprej bodo morali iti vsi prosilci osebno v urade kjer bodo zaslježani. Za Calumet in

okolico se bo urad nahajal na Laurium, v relifnem uradu. Prosilce se bo zasljevalo vsaki ponedeljek, od ene do tretje ure popoldne. V Keweenaw relifnem uradu se jih bo zasljevalo vsaki torek, od devete do desete ure dopoldne. Naše rojake, kateri nameravajo prositi za pokojnino, opozarjamo, da se ravna-jo, kakor gori označeno.

Kadar se mladi ljudje vozijo v avtomobilu v zgodnjih jutranjih urah, mislijo da radi pozne ure ni nikogar drugega na cesti in drve naprej, ne o-zirajo se če so na levi ali desni strani pota. In ravno ta-ko misljenje zakrivi veliko številno avtomobilskih nesreč. Zadnje nedeljo 26. sept. okrog druge ure zjutraj, so se trije mladi fantje, Peter Kosovac, Frank Vertin in William Harvey peljali iz Calumeta proti Mohawku. Isti čas je vozil iz Mohawka neki Alex Nordstrom, s katerim sta se peljali dve ženski. Mislile, da ni druge kare na cesti, je Nordstrom vozil po levi strani ceste in ko je prišel na ovirnjenejši čolna skoraj dve uri. Na pomoč je bila poklicana obrežna straža, katerega je prišla na lice mesta čez več kot eno uro po nesreči. Med tem so ponesrečenci že srečno dospeli do obrežja. Dasi so bili vsi premažeji, se jim drugega ni zgodilo.

Na bližnjem Phoenixu pdirajo sedaj stari mlin in druga poslopja, katerega so služila, ko je bil tamkajšnji rudnik še v obratovanju. Mlin je bil postavljen pred več kot 70. leti, toda pozneje so postavili nov mlin blizu sedanjega Keweenaw Mng. Co., mlina. S podrtju tega poslopja bo zginil zadnji spomenik nekdanje aktivnosti v Keweenaw.

Farmarji v tukajšnji okolici si češajo glave, ker ne vedo kaj bodo s krompirjem, katerega je letos zelo dosti, radi česar mu je cena jako nizka. Sedaj je začela vlada kupovati krompir od kmetov, katerega bo pozneje dala ljudem na relifu. S tem, mislijo, da se bo cena vsaj nekoliko obdržala, da ne pade na nič. Sedaj ga nekateri prodajajo po 40c bušelj.

ZA REVEŽE prizadete od toče in povodenj je prispeval Mr. Mathias Klucčevšek, iz Johnstowna, Pa. \$1.00.

Kdo ve, če tisti, ki so danes nesrečni v mnogih družinah niso žrtve laži-tiska, ki uničuje moralno življenje v družinah?

TO IN ONO

STRAŠNA ŽENSKA

Atenski listi poročajo o umoru s tako grozotnimi podrobnostmi, da ga ni mogoče doumeti.

V kraju Keresu je izginil nekega dne brez sledu imovit trgovec po imenu Fantopulos. Ko so orožniki preiskovali to stvar, so ugotovili, da sta ga umorila njegova lastna žena in nje ljubimec. Žena, ki je mati štirih otrok, je imela že dalj časa razmerje z nekim mladim Armencem, Štefanolom Pascalom. Ko so orožniki izvršili preiskavo v trgovčevi hiši, so našli v peči zogljenene ostanke človeških kosti. Žena je potem priznala, da je moža, ki ji je bil na poti, zadavila s pomočjo svojega ljubimca. Truplo sta razkosala, posamezne kose sta v peči spekla po vseh pravilih in snedla. Kostii sta sežgala.

Ko so ljudje zvedeli za ta grozotni zločin, se jih je polastila takšna razburjenost, da je bilo treba moriko in njenega pajdaša zastražiti s pomnoženo stražo. Ljudje bi ju drugače linčali.

KEMIJA — VELIKA PRIDOBITEV

Šele pred nekoliko leti so začeli negovati procelja iz naravnega kamna podobno kakor z oljem namazane zunanje stene. Uporabljali so v ta namen pihalnike na pesek, ki so ta procelja hitro in gladko spolirali. Zdi se pa, da se to ni povsod obneslo, kajti v najnovejšem času so začeli to preveč energično snažilno metodo opuščati. Namesto pihalnikov uporabljajo kemično raztopino, ki nesnago in prah raztaplja, ne da bi škodovala kamnu. To je nekaj podobnega kakor sporedni primer iz vsakdanje prakse. Katranov madež odstranimo na pr. lahko s pomočjo kisline iz obleke. Toda pri tem se umiči tudi blago. Če pa vzamemo namesto kisline maslo, ga namazemo na madež in uporabimo potem še navadni bencin, tedaj se madež raztopi in izgine, ne da bi se blago pokvarilo. Isto delo opravlja nova raztopina za snaženje kamna, ki prah jako razpusti, da ga je mogoče potem odstraniti z drobno prečeo vodo. S to metodo je mogoče delati tudi precej hitro. En sam delavec očisti na takšen način 30 do 40 kvadratnih metrov kamenite ploščine.

NOVI ZOBJE PRI STOLETNIKU

V Hamiltonu v Kanadi živi neki 108 let star Carigracijan Mardiros Tatoyan, ki je kljub svoji starosti še ves navdušen za življenje ter pravi, da misli dočakati še 150. leto. Pred nekaj leti si je dal izrjaviti nekaj zob, sedaj so mu pa pognali novi. Pa ni vegetarijanec, ampak vsak dan še je svinjsko meso in ga zamoči z žganjem. Vsak po svoje!

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Obiskali so nas

Chicago, Ill. — Mrs. Agnes Jordan iz La Salle, Ill., naročnica našega lista, se je oglasila v našem uredništvu v spremstvu Mr. Antona Jordana iz Chicage, ki je tudi naš naročnik. Prišla je na obisk k svojim sorodnikom in znancem.

Žalostna vest iz domovine

Cleveland, O. — Tukajšnja rojakinja Mrs. Karolina Modic je prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je v vasi Štrmca pri Lužarjih umrl njen oče v visoki starosti 99 let, ki zapušča v stari domovini sina in hčer in tukaj tudi sina Josipa Zakrajška in omenjeno hčer Karolino.

Vesela vest

Beech Grove, Ind. — Pred kratkim so se pri družini Mr. in Mrs. Louis Pelko oglašile vile rojenice in jim pustile v dar zalo hčerkico.

Smrtna nesreča rojaka

Barton, O. — Že 20. sept. se je v bližnjem premogovniku pri delu smrtno ponesrečil rojak Ignac Debec. Plast kamenja se je vsula nanj in ga tako strla, da je čez nekaj ur po nesreči izdihnil v bolnišnici, kamor so ga odpeljali. Zapušča dve sestri in več vnukov.

Nesrečen padec

Johnstown, Pa. — Tukajšnji rojak Jožef Iskra je tako nesrečno padel po neki strmini in priletel ravno na železniški tir v Woodville, da se je nevarno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu na to podlegel hudim poškodbam. Bil je vdovec in zapušča dva otroka.

Poškodbam je podlegel

Cleveland, O. — Zadnji torek se je pri delu v tovarni do smrti poškodoval rojak John Žitko, po domače Lekačev, star 71 let. Rojen je bil v vasi Selce, fara Slavina pri Postojni na Notranjskem, kjer zapušča sestro in več sorodnikov; tukaj pa zapušča soprogo, sedem otrok in druge sorodnike. V Ameriki je bival 40 let.

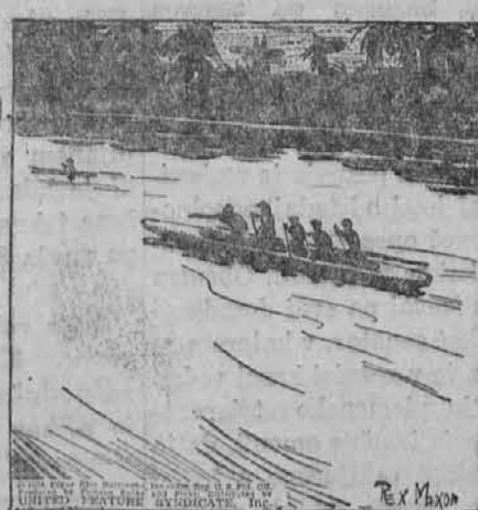
Kratke vesti iz Clevelanda

Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Greben na Norwood Rd. se je oglasila gospa štorlja in prinesla s seboj čvrstega fantka, katerega so veselo sprejeli. — V bolnišnico St. Luke's se je morala podati zaradi operacije Mrs. Rose Tomič. Operacija je srečno prestala. — Iz bolnišnice se je zopet vrnila na dom Mrs. Terezija Jančar s Prince Ave. — V Glenville bolnišnico se je podala na operacijo Mrs. Mary Bajt, ki je operacijo srečno prestala.

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE

(115)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Bobolo se je, ko je oddal Kali Bwano varstvo črnih pritlikavcev, vrnil s svojimi vojniki nazaj k reki. Njegov namen je bil da se pelje naprej dok po reki do naselbine, kjer si bo nabral dovolj hrane, katero ponese pritlikavcem, ki so jo zahtevali kot plačo, da varujejo belo deklico nekaj dni...

Nekako istočasno se je Walter mučil s svojim velikim nerodnim čolnom in ga krnil po dolgočasnih reki polni raznih nevarnosti. Tarzan mu je bil namreč ukazal, naj se vozi naprej ob reki in se varuje Leopardskih ljudi, toda Walter, ki je menil da vse najbolje zna, se ni zmenil za te Tarzanove opomine.

Namesto da bi se držal Tarzanovih nasvetov, je Walter ubral ob obrežju, z mislijo in seveda tudi željo, da kje najde sled za Kali Bwano in njene ugrabitelje. Ko je deklič prvč zagledal, jo je vzljubil in nikakor ni mogel pozabiti njenega otožnega pogleda, s katerim ga je prvč pogledala.

V teh mislih na Kali Bwano, je vozil Walter svoj čoln po reki in bil seveda pri tem precej zamišljen, da se niti preveč ni oziral okolo. Ko se je enkrat le ozrl, je v še ne preveliki daljavi za seboj zagledal dolg čoln, v katerem je sedelo več Leopardskih ljudi, ki so na ves glas kričali: "Vlovimo ga!"

Nedeljski pomenki

Vital Vodusek

DRUGA NEDELJA V OKTOBRU

Enaindvajseta pobožnostna nedelja ima zelo pomenljivo pesem pri darovanju. Zal danes mašne molitve, berila in pesmi vse premalo poznamo; a včasih je moralo biti nekaj silno lepega, ko je vsa cerkvena družina spremljala daritev s pesmimi in molitvami.

Ko so včasih to nedeljo prinašali vsi verniki svoje darove k oltarju, je naenkrat zadonela namesto navadnih misli pri darovanju — zgodba o Jobu.

"V deželi Hus je živel mož z imenom Job. Bil je preprost in pravičen in bogobojen. . . ." Potem je sledila zgodba o preskušnji — in vsak je vedel konec: nobena stvar ni Joba premotila. Tudi v gnoju in največji nesreči se je vdan in brez pridržka izročal božjim rokam. Nič za to, ali nam te božje roke dajejo ali jemljejo: Njegovo ime naj bo posvečano...

Te Jobove zgodbe sicer danes ne poje več vsa cerkev. Prav gotovo pa bi jo morala vsa cerkev danes poslušati in jo premisliti.

To je zgodba o dobrem človeku, ki v srčni preprostosti

in pravičnosti živi samo Bogu — pa mu ta Bog vendarle ne prihrani težkih, grenkih preskušanj.

Saj je podobna misel kakor zadnja nedeljo: Blagor njim, ki ne vidijo, pa verujejo. Blagor njim, ki ne vidijo nad seboj čudežev božje ljubezni — ki čutijo nad seboj samo trdo roko preskušnje: pa vendar ostanejo zvesti, zvesti do konca.

V večji ali manjši veri vsak človek to zgodbo preskusi. Vsak dober človek. Naj bo njegov obraz na zunaj še tako vesel, njegove poteze še tako mirne, njegova beseda še tako mehka in zaupljiva. Morda ima prav takrat, ko se li zdi na zunaj tako miren, prestati največje preskušnje, najsilnejše boje telesa in duha...

Zato pa to Jobovo zgodbo vedno znova premišljamo pri darovanju: naj pride karkoli, mi se zaupamo božjim rokam. Njemu se čisto izročimo — čeprav bi bilo še tako težko.

Morda ne bo dolgo, pa nas bo tem bolj ljubeče sprejel za vedno...

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Očividec o soški elektrarni

Gorica, 9. sept. — Že parkrat sem čital v časopisu o električnih centralah, ki se grade ob Soči, zato sem se pred nekaj dnevi nalašč napotil v Ročinj, da si na licu mesta vsaj deloma ogledam dela pri elektrarni pod Doblarjem, ki so sedaj v polnem teku. Povedati moram, da sem bil koj pri pogledu na zunanji obseg dela zavzet in začuden: delo je veliko, tehnično globoko zamisljeno in dela čast podjetju, ki ga ustvarja. Meril sem večkrat peš cesto, ki pelje iz Ročinja proti nevarnemu ovinku pod Doblarjem in potem naprej po ozki Soški dolini proti Podselom. Kako bi si bil moral le v sanjah misliti, da se bo v tej ožini, ki daje prostora samo cesti, globoki Sočini strugi in večinoma v pobočju zaritim železniškim tračnicam, zgradila močna električna centrala. In vendar se to godi: moderna tehnika je tudi tukaj, kakor sicer v glemarskije drugod, skrita v globlino zemlje. Ko sem po približno stometrskem rovu prišel v notranjost doblarskega rebra, sem ostrmel: zadelo se mi je, da sem v Postojnski jami: Pred mano je zijala, zavita v temačen mrak podzemeljskih žarnic, velikanska, v živo skalo vsekana in vdolbena jama, v kateri bo centrala te močne električne napeljavne. Ne znam meriti s prostim očesom, toda zdi se mi, da mi je ljubeznivi spremljevalec pravil, da je ta jama, ki ji pravijo delavci kameron, nad 60 metrov visoka, okrog 35 metrov široka in nad 40 metrov dolga. V njo vodijo od raznih strani in v raznih višinah številni rovi, ki služijo vsakovrstnim potrebam dela in napeljave same. So rovi, po katerih se odvažajo razstreljivo skalovje in grušč, po drugem bodo spustili v globlino turbine in druge stroje, tretji so namenjeni zračenju, najvažnejši je pa vsekakor predor, po katerem bo pretekla v to podzemeljsko čarovnijo gonilna sila naše sinje, bistre Soče. Tam gori pri Podselih, par kilometrov nad Doblarjem proti Sv. Luciji grade jez, ki bo zajel Sočino vodo in jo poslal doblarski centrali po predoru, ki ga vrtajo vstric državne ceste v pobočjih na des-

Neurja po vsej deželi

V poslednjih dneh meseca avgusta so divjale skoraj po vsej deželi velike nevihte s silnimi nalivi. Kmečkim posestnikom so neurja napravila ogromno škodo ne le na poljih in v vinogradih, nego tudi na hišah in gospodarskih poslopih. Samo posestnik Ivan Kosmač na Lednanih je imel 25.000 lir škode, zaradi strele, ki mu je udarila v senik. Stavba in vse seno v njej sta pogoreli. Nadalje, so pogoreli seniki posestnikov Stanislava Močnika v Kortečinah in Franceta Felca v Tribuših. V Grižah pri Cerknem je strela udarila v 100letno smreko na posestvu Marije Svetličičeve. Drevo, ki je bilo v kras in ponos vsej okolici, je prav tako pogorelo. V Šmihelju pri Senožečah je požar, ki je nastal zaradi strele, uničil dve gospodarski poslopi, katerih lastnika sta imela skupno 32 tisoč lir škode. V Rodiku pri Herculjah je strela ubila mladega dijaka Antona Slugo. Deček, ki je bil na počitnicah, se je vračal s polja domov. Na ramo si je naprtil vile, s katerimi je nablížnjem travniku zajel povesno sena. Najbrž se je vprav na ta način nevedoma izpostavil smrtni nevarnosti, ki ji na vso nesrečo tudi ni ušel. Huda nevihta se je pojavila nad puljsko okolico. Zaradi naliva je nastala tam velika poplava, ki je povzročila kmetom in vrtnarjem znatno škodo na poljih in po vrtovih. V več hlevov je udarila strela, ki je ubila večje šte-

Veliko taborišče blizu Rima, prirejeno za vežbanje fašistične mladine, so nedavno obiskali nazijski dečki iz Nemčije in gornja slika jih kaže na ogledu po tem prostoru.

vilo goveje živine.

Cerkveni koncert

Dne 22. avgusta je obiskal cerkveni pevski zbor iz Rojana v Trstu prijazno župnijo Kronberg pri Gorici, kjer pasede poredne ovčice in sklada in poje naš odlični in nemurni skladatelj Vinko Vodopivec. Izlet se je udeležilo 32 pevcev in pevk s tremi goslarji, ki so pri blagoslovu popoldne nudili domačinom in številnim Goričanom prijeten glasben užitek. Dobro razpoloženi zbor je s toploto zapel litanije in več drugih psmi po večini tržaških skladateljev. Kronberški mojster nam je ponovno zatrdil, da je bilo proizvajanje brezhibno, prvovrstno. Tudi domačini in Goričani so bili zelo zadovoljni in od mnogih strani smo čuli, da bi bilo iskreno želeli, da bi se taki obiski večkrat priredili in medsebojno vračali.

Slepec nad slepca

Iz Brestovice na Krasu poročajo: 15 letni slepec Vladimir Pahor iz Brestovice se hodil v sosedno Opatijo učiti orgljanja na cerkvene orgle. Pred dnevi je bil zopet tam. Ko je stopil iz cerkve, je našel tam svojega slepega tovariša, 15 letnega fantiča B., ki je doma ravno tako iz Brestovice. "Dajva se boksat," nagovori B. svojega sotrpina Vladimirja; v zavodu za slepce so se namreč učili boksat. Vladimirju se pa ni hotelo in je predlog zavrnil. B. je pa v svoji deški objestnosti kljub temu zamahnil proti tovarišu, a ga je tako nesrečno zadel ob vrat, da mu je pretrgal žilo dovodnico. Pri nesrečnem Vladimirju je nastopila polovična kap in so ga v brezupnem stanju prepeljali v bolnišnico.

KRATKE NOVICE

Na meji pri Črnem vrhu so italijanski orožniki ustavili in aretirali Jakoba Merlaka iz Hotedršice, pri Godoviču 37 letnega bivšega železničarja Josipa Rupnika iz Ljubljane, pri Cerknem pa 26 letnega Antona Jeriča iz Trebnjega.

Vsi trije so jugoslovenski državljani. Aretirani so bili, ker so brez potnega lista prekorajčili mejo.

Pri Sv. Križu nad Trstom se je smrtno ponesrečil 80 letni Ivan Tence. Starček je stopil tam preko železniške proge, baš ko je po njej pridrvel potniški vlak. Stroj ga je zagrabil in več metrov dalje vstran tresčil v kamenje. Tence je nekaj ur pozneje podlegel poškodbam.

V tržaški prosti luki se je smrtno ponesrečil Josip Čermelj, ki je bil zelo priljubljen pri svojih tovariših. Dva vagona, ki sta se pomikala drug proti drugemu sta mu zdrobila prsni koš. Čermelj je menil, da bo še o pravem času skočil čez tir. Zapustil je ženo in malega otroka.

V Renčah so našli na nji-vi mrtvega 40 letnega Josipa Vičiča. Zadel ga je kap.

Nagrada za novorojence.. Upravne oblasti so zopet podelile dve novi nagradi družinama, v katerih so se pred kratkim rodili dvojčki. Take nagrade delijo v Mussolinijevem imenu. Omenjeni nagradi sta prejeli družini Stanislava Kobala v Stanjelu na Krasu in Antona Čerina v Cerknem. Znašali sta po 600 odnosno 800 lir.

Novi grobovi. V Trstu je umrl za pljučnico kapetan Trgovske mornarice Matej Bole iz znane družine v Rojanu. Preminuli so nadalje 28 letni Albert Bolčič, 78 let stara Josipina Godina, 63 letna Katerina Sedmak—Stoka in 74 letni Franc Gerdol.

V Tarčin v Benečiji je prispele vest, da je v bojih za Santander na nacionalistični strani padel Viljem Borjanec, tamkajšnji domačin.

Smrt v Abesiniji. V zadnjem seznamu v Vzhodni Afriki umrli delavcev sta bila tudi Pavle Baša iz Ilirske Bistrice in France Klarič iz Portol v Istri, ki sta bila za-

poslena pri gradnji neke ceste južno Desija.

V Gorici so policijski organi aretirali 30 letnega Francea Komelja. Razlog aretacije še ni znan.

IZ DOMOVINE

Posledice deževja

Mursko polje, tako poročajo iz Ljutomera, je letos silno oškodovano zaradi deževja in poplav. Tem prebivalcem je najglavnejši pridelek krompir, s katerim krmijo svinje za izvoz, pa ga tudi prodajajo, da dobe tako denar za davke in druge potreščine. Letos tega pridelka ne bo, ker je počel gniti v zemlji. Gni je tudi ajda in trava ter pesa in s polj se širi silen smrad.

Žalosten konec

V Dolnji Lendavi se je obošil 65 letni vdovec Franjo Gonc. Trudil se je, da bi si pridobil naklonjenost neke mlajše vdove in ji je kupil tudi nekaj daril v vrednosti nekaj tisočakov, pa vdove ni mogel omehati. To ga je pripravilo do obupa.

Medvedje delajo škodo

Iz Sanskega mosta v Bosni poročajo, da so se v ondočnih gozdovih pojavili medvedje, ki delajo veliko škodo po bližnjih poljih in sadovnjakih. Kmetje so potem z dovoljenjem banske uprave napravili pogon na medvede; pri tem je največji medved ki je bil ranjen, napadel kmeta Boža Latinoviča, ki se mu jo s sekuro postavil v bran. Toda, medved je bil močnejši in je kmeta z enim samim za-

IZ SOUTH CHICAGE PADAJO NOVE BOMBE

Slovenska naselbina v South Chicagi pri sv. Juriju ni tako velika slovenska naselbina. Bolj srednja je, ampak junake in junakinje ima in odločne zavedne ljudi. Kadar začno s kako akcijo, jo tudi temeljito končajo. Kakor nekaki Spartanci so. Za katoliški tisk, so se že večkrat izkazali kot stoprocentni somisljeniki istega. Zdaj, ko gre za ustanovitev novega lista — mesečnika, so stopili zopet korporativno v akcijo in se odzvali častno in ponosno. Agitatorji, ki obiskujejo družine izjavljajo nad vse pohvalno o vseh. Ljudje sami jih naudušujejo, tako pravijo. Kaj takega je seveda mogoče le tam, kjer je res zavednost do katoliškega tiska doma. Zato gre South Chicažanom vse pripoznanje in zahvala. Novi list, ko bo objavljval zgodovino naših naselbin in opis vseh posameznih družin po naselbinah, bo vedel tudi o tem povedati.

Southchicažani so pokazali, kako je treba nastopiti. Kaj bi samo govorili, jamrali, itd., kaj je potreba in kaj ne. Na delo je treba stopiti in se izkazati.

Katoliškim rojakom po drugih naselbinah naj bo to za vzgled. Tudi drugod je treba, da se dvignijo zastopniki(ce) in vsi prijatelji katoliškega tiska. Agitirajte in pridobivajte novemu listu ustanovnike in naročnike. Storitve to čimpreje. Besed o vsem tem je že dovolj, zdaj je treba na delo in naj dejanja govore.

Kakor znano je bila doba agitacije za novi list mesečnik do- ločena do 1. oktobra t. l. Ker pa se je agitacija zdaj še le dobro začela, bi ne bilo prav, da bi z isto zaključili. Zato vodstvo te akcije TO DOBO PODALJŠUJE ZA NEDOLOČEN ČAS. Vsi, ki to stvar odobrujejo pa so prošeni, da store vse kar morejo po vseh naših slovenskih naselbinah, da se ta akcija čimpreje uredniči.

Na delo prijatelji vse povsod!

Včeraj smo prejeli iz South Chicage zopet naslednje ustanov- nike in naročnike:

- MR. IN MRS. JOHN IN MARY GOLOB, zavedna ugledna slovenska družina iz So. Chicage, Ill. \$5.00
- MR. PETER FUGINA, zaveden slovenski fant in prijatelj katol. tiska iz So. Chicage, Ill. \$5.00
- MRS JENNIE SASEK, naudušena in zavedna Slovenka iz So. Chicage, Ill. \$2.00
- MR. JOŽEF BUČAR, zaveden katoliški Slovenec iz So. Chicage, Ill. \$2.00
- MR. JOSEPH ŠTRUBEL, zaveden rojak in naudušen za katoliški tisk iz So. Chicage, Ill. \$2.00
- MR. JOHN BAJUK, ugleden katol. Slovenec iz So. Chicage, Ill. \$2.00
- MR. JOHN PILTAUER, zaveden Slovenec iz So. Chicage, Ill. \$2.00

To je že tretja bomba, ki je padle iz South Chicage na pozorišče te akcije. Kaj pa po drugih naselbinah nimajo nič bomb? Tudi drugod se dvignite in pridružite se tej akciji.

KDOR HITRO POMAGA — BO DVAKRAT POMAGAL!

mahom pobil na tla, kjer je obležal in izdihnil.

Nesreča

Odvetnik dr. Anton Ogri- zek se je vračal s svojega posestva pri Sv. Emi domov v Celje, v Opoki med Št. Jurjem in Štorami je dohitel neki voz ki je vozil brez luči. Voznik se na dane znake ni pravočasno ognil. Dr. Ogri- zek je s svojim kolesom za- del od strani v voz in padel

na tla, motorno kolo pa nan- in ga močno poškodovalo, da so ga morali odpeljati v celjsko bolnico.

Katoliški Slovenci naročajte in podpirajte svoj lastni list "Amerikanski Slovenec"

SOBA V NAJEM

Pri dobri slovenski družini se odda v najem soba brez hrane. Gregor Gregorjč, 1931 W. 22nd Pl., Chicago.

300 svetih maš letno

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Člana- rina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, 3624 W. Pine Boulevard, St. Louis, Mo.

VABILO

NA VELIKO SLOVESNO

OTVORITEV novih prostorov

na katero prijazno vabi vse Slovence in Slovenke oziroma vse Jugoslovane znana slovenska gostilna in restavracija

Maryton Cafe & Restaurant

MR. in MRS. ANTON GOLENKO, lastnika

2246 BLUE ISLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

v soboto večer, 9. oktobra '37

BREZPLANČEN PRIGRIZEK — ZABAVA — PLES

Igra izvrstna godba Johnny & his Merry-makers

Rojaki Slovenci ne pozabite tega večera! To bo pravi družinski večer. Pridite in poveselite se z prijatelji in znanci. Pripeljite seboj svoje prijate- lje in znance!

BOŽIČNI

IZLETI

v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

- EUROPA . . . . . 27. novembra
- NEW YORK . . . . . 2. decembra
- HAMBURG . . . . . 9. decembra
- EUROPA . . . . . 16. decembra

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.

Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. RANDOLPH STREET, CHICAGO, ILL.

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

V gostilni se ni nihče genil. Brogard in njegova žena sta se najbrž zbla Chauvelina in mislila, da je najbolje, če se vobče ne prikažeta več. Niti Brogardovih godrnjavih kletvic ni bilo več slišati.

Nekoliko je še počakala Margareta, nato pa je tiho zlezla po stopnicah, se tesno zavila v svoj temni površnik, in je stopila iz hiše —

Tema je bila zunaj, mesec se je skrival za oblake, toliko da je videla pred seboj cesto in plitvi jarek ob njej. Grmičje je rastlo ob robu jarka.

Če se je previdno držala jarka in se skrivala za grmičjem, je niso mogli za karsibodi opaziti, saj je Chauvelin obrčal vso pozornost le na cesto pred seboj, kjer je vsak hip upal da zagleda Rubenov voz in Percyja na njem.

Vsekakor, bistro je morala poslušati na vsak glas, kajti cesta je bila zastražena.

In podala se na pot, na svojo zadnjo, nepopisno težavno in bridko pot, sama, v temni noči, peš, v lahkih, slabih čevljičkih, razburjena, njeni živci napeti do skrajnosti, — pa za trdno odločena, da vidi svojega ljubljene Percyja še enkrat, zadnjikrat, da ga reši, če bo mogoče, — ali pa da umre z njim.

Nekaj pred njo je ropotal voziček. Pot je bila nekoliko navbreg, počasi je vozil Zid in od časa do časa je ustavil, da si je njegov "iskri konjiček" odpočil. Izlahka ga je dohajala.

Noč je bila mirna, le iz daljave se je čulo rahlo, zamolklo hrumenje, — morje je butalo ob obrežne skale. Zrak je bil svež in je dišal po morju. Kako bi se bila Margareta veselila prijetne jesenske noči, da ni bilo njeno srce polno zlih slutenj, polno bolestiti in strahu in hrepenenja po njem, ki ji je postal tako nedopovedljivo ljub in drag.

Hoja je bila težavna. Noga ji je drsela v mokri travi in se je ugrezala v blato, grmičje jo je praskalo po licu in po rokah ter ji trgalo obleko, — pa kaj je to bilo njej mar! Saj je šla svojo zadnjo pot, saj je šla k svojemu možu —

S strahom je premišljevala, kje je neki sedaj. Daleč ni mogel biti, niti četr ure ni odšel pred Chauvelinom. Ali je pač vedel, slutil, da preži nanj njegov sovražnik, da ga opazuje, da mu sledi, da se zapleta v pogubno, smrtonosno zanko —?

Spredej na vozu pa je sedel Chauvelin, ves zadovoljen v kljub počasni vožnji in v kljub sunkom, ki mu jih je zadajal preprosti, podeželski Zidov voziček na kameniti poti. Mel si je roke in samozavestno gledal v najbližjo bodočnost.

Predrzni Anglež mu ni mogel več uiti iz dobro nastavljene mreže. — Ujeta "Dušica", ta bo krona njegovega delovanja za republiko, bo višek njegove slave —. In mir bodo imeli, on in tovariši, pred neugnanim, nadležnim Angležem! In republika bo rešena največje nevarnosti —.

Zidovo kljuse je počasi kimalo in krevsalo po nerodni cesti.

"Ali smo še daleč?" je vprašal Chauvelin od časa do časa.

"Nič več daleč, ekscelenca!" se je vsakokrat glasil enolični odgovor.

"Pa dosedaj še vedno nismo našli Rubena in Angleža v kupu blata in podrtij sre-

di ceste, kakor si nam obljuboval!"

"Potrpite, plemenita ekscelenca!" je odgovarjal Abrahamov sin. "Pred nami sta! Dobro vidim pred seboj na cesti sledove voza, ki je last tistega izdajalca, tistega potomca Filistejcev!"

"Si prepričan, da smo na pravi poti?"

"Kaj se pravi, prepričan? Tako trdno sem prepričan, kakor sem prepričan, da je v žepu vaše ekscelence tistih deset zlatov, ki jih bom dobil, preden bo ura minila."

"Ko si podava roke s prijateljem, tistim Angležem, bo denar tvoj, prej pa ne!"

"Čujte —! Kaj je to?"

Skoz tiho noč so donela konjska kopita. "Vojaki!" je šepetal Zid.

"Stoj za trenutek!" je poveljeval Chauvelin.

Tudi Margareta je čula topotanje. Za hip je mislila, da je Desgas z naročenimi 12 vojaki. Pa kmalu je spoznala, da prihajajo glasovi od spredaj.

Streslo jo je. Komaj se je držala na nogah.

Ni se ji sicer bilo treba bati, da bi jo kdo videl. Tema je bila in grmovje jo je zakrivalo.

Pa strašna slutnja jo je obšla. Spomnila se je Chauvelinovega povelja: "Če straže zapazijo širokoplečatega, dolgega človeka, naj mu dva moža sledita. Enega pa naj pošlje straža k meni poročati!"

Ali je straža zapazila Percyja —? Ali je prišel sel poročati, da se je neugnana "Dušica" končno ujela v nastavljeno past —?

Margareta je lezla bliže. Za vsako cenno je hotela zvedeti, kaj bo sel poročal.

"Kaj je novega?" je kratko vprašal Chauvelin.

Dva jezdeca sta se ustavila ob vozu. Nastal je hipen molk. Prišleca sta se najbrž hotela prepričati, da imata res svojega poveljnika pred seboj.

V tej trenutni tihoti je Margareta razločno čula številne umerjene korake, ki so prihajali po cesti sem od "Sive mačke". Desgas je bil in njegovih dvanaest vojakov.

"Ste videli tuja?" je vprašal Chauvelin hlastno.

"Ne, državljan! Nikogar nismo videli. Mi smo stražili na obrežju."

"In —?"

Nekaj manj ko četr milje onstran vasi Miquelon smo našli leseno kočjo. Videti je bila, kakor so običajno ribiške kočje. Izprva smo mislili, da je prazna in ničesar nismo sumili. Pa opazili smo, da uhaja dim skozi vrata. Razjahal sem in zlezal bliže h kočji. Res je bila prazna, pa v kotu je tlel kup oglja in tudi par stolov sem videl. Posvetoval sem se s tovariši in sklenili smo, da bodo v varnem zaledju počakali s konji, jaz pa da ostanem na straži pri kočji. In tako smo storili."

"Dobro! — In kaj si videl?"

"Čez kake pol ure sem čul glasove in dva človeka sta prišla. Zdi se mi, da po cesti sem od mesta Lille. Eden je bil mlad, drugi precej star. Šepetaje sta govorila in nisem ju mogel razumeti."

Eden je bil mlad, drugi precej star —.

(Dalje prihodnjic)

Columbia plošče

25000-F—Ribniška korajža, petje duet Kranjski piknik, petje, duet	75c
25001-F—Na ofceti Juhu polka, harmonika	75c
25011-F—Pokšotiš Špic polka	75c
25014-F—Planinsko veselje Čevljarska polka, kmetska banda	75c
25020-F—Stari kranjski valček Štajerska, harmonika	75c
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
25040-F—Hojer valček Pečlarska polka, instrument, trio	75c
25041-F—Veseli rudarji, koračnica Sladki spomini, valček, Hojer trio	75c
25043-F—Polka štaparjev Ti si moja, valček, Hojer trio	75c
25045-F—Mazulinka Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio	75c
25047-F—En starček je živel Sijaj solničice, moški kvartet	75c
25049-F—Zadovoljni Kranjec Prišla bo pomlad, moški kvartet	75c
25051—Vzajemnost, šotiš Kukavica, valček, Columbia kvintet	75c
25056—O mraku Dolenjska, moški kvartet	75c
25057—Slovenec sem, Perice, moški kvartet	75c
25059—Jaka na St. Clairu, polka Clevelandski valček, instr. trio	75c
25060—Ziben šrit za ples Šuštar polka, harmonika	75c
25061—Žužemberk polka Zadnji poljub, valček, harmonika duet	75c
25062—Povšter tanc Ribenska polka, harmonika in kitare	75c
25063—Ančka pojd plesat, valček Treplan za ples, harmonika in instr.	75c
25064—Ribenska, I. del Ribenska, II. del, moški kvartet	75c
25066—Kranjski spomini, valček Luna valček, orkester	75c
25070—Al' me boš kaj rada imela Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem	75c
25072—Štajerska Moj prijatelj, polka, moški kvartet	75c
25073—Zveličar se rodi Zakaj svetlobe. Poje moški kvartet Jadran	75c
25074—Sokolska koračnica Kje je moja, harmonika in kitare	75c
25075—Slovenske pesmi V slovo, ženski duet in klavir	75c
25079—Danici Domače pesmi, ženski duet in klavir	75c
25082—Boj' moja, boj' moja Nebeška ženitev, Anton Šubelj, bariton	75c
25083—Čez Savco v vas hodiš Sladki spomini, ženski duet in klavir	75c
25084—Nočni čuvaj Pevce na note	75c
25085—Cingel congel So ptičice zbrane, ženski duet in klavir	75c
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje Rojakom, moški kvartet, petje	75c
25088-F—Takrat v starih časih, moški kvart., petje Pozdrav, moški kvartet	75c
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna Moja ljubca je . . ., narodna, Ant. Šubelj	75c
25090-F—Megla v jezeru, narodna Zaspanček, narodna, Ant. Šubelj	75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebn znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštne povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Morda se celo obesi?
(Konec)

Kaj pa naredi pri ti kontrolerski in operacijski in razporoški robi g. Molek? Poslušajte: "Dragoceno priznanje! Ekonomsko-socialni sistem se izpreminja in — vse doktrine in verovanja, ki so bila dobra v prejšnjih sistemih, se morajo radikalno izpremeniti, če se hočejo ohraniti. Svet se ne bo ravnal po jezuitih, jezuitje se morajo ravnati po razvoju družbe in sveta!"

Bolj podomače se to pravi: Puška je za nič, puško v koruzo, stara ropotija je ta filozofija, svet gre preko jezuitov in preko njih ropotijske filozofije, jezuiti se morajo ravnati po "razvoju družbe in sveta", priporočato toraj krvave splavarije, kontroliranje do gnulobe, razporoke nadcigan-ske sorte, ali pa se morajo obesi, saj obupan je najmanj že jezuit Otting.

G. Molek, roke na prsa! Ali res mislite, da vi ustrezete našim ali svojim precej priprostim Slovincem, kakor ste sami nekoč priznali, ko jim slikate nekaj na steno, da se bo krščanska filozofija morala ravnati po "razvoju družbe in sveta", toraj po vas in vaši operacijski in kontrolerski in razporoški "filozofiji"? Morda dosežete pri svojih malo več te razvojniške in svetovne robe, da bodo še bolj rezali in vaša zadeva, če pridobite za tomorda zadnjega Slovenca, ampak da bi se jezuitska ali krščanska filozofija, ki zadeva te splavar-ske in kontrolerske in razporoške zadeve, kdaj izpremenila tako, da bi šla — oprostite, med svinje, no — tega prav nihče na svetu ne bo doživel, kakor enako nihče ne bo doživel, da bo kdaj dvakrat dva pet, ali da bo kdaj Mississippi tekkel v Kanado, Sava pa v Kranjsko goru. Če bi vas opozoril, da bi vsled take pisave zmanjkalo v kakih slovenski hiši pri kontroli le enega deteta in bi bili vi pri tem soodgovorni, bi se mi v obraz smejali. Le se.

Meh za smeh.

Prizor v New Yorku. Policist zasači berača na cesti in ga pricefra pred sodnika. "Krivda?" "Beračil na cesti". Berač ravno ne izgleda kot kak berač. "Who are you? Kdo ste?" zagrmni sodnik. "Hišni posestnik." Sodniku padejo špegle raz nosa. "How dare you? Predrzno. Hišni posestnik pa berači." "Wait a minute, your Honor."

Društvo sv. Jožefa

št. 53, KSKJ,
Waukegan, Ill.

36 leto pri K. S. K. Jednoti.

Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelek; in v mladinski oddelek od rojstva do 16 leta.

Skupna društvena imetja znašajo nad \$16,000.00. Skupno število članstva 484 članov (ic).

Nadaljnja pojasnila se dobe od sledečega odbora:

Math Slana, ml., preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Mi plačujemo davke. Ljudje živijo od naših davkov, toraj moramo mi gledati, da dobimo nekaj od tistih, ki živijo od naših davkov, da moremo vladi davke plačevati". Sodnik si natakne špegle, nekoliko pogleda na okolico in zagodrnja: "Case dismissed".

Mary poučuje.

Mary Jugg poučuje Edvardčka v "Ml. Listu". Edvard požira sline in besede. Učiteljske avtoriteta. "Jurare in verba magistri — kar učitelj pove, je gola in naga resnica", to mora veljati. O Španiji poučuje Mary. "For every 6 men there was one general", tako stoji zapisano. Recimo, da je bilo sto tisoč možiceljev, toraj je bilo nad 15 tisoč generalov. Mary že ve, kaj pove.

"In Spain, the Church had charge of the education. Can you imagine such a situation? It would be as though all of the schools in this country were not public schools at all, but controlled by the Church". Edvardček bi se bil kar prekrizal od groze, ko bi se znal, k vsi sreči ne pozna te robe. "And every year the Church drew \$10,000,000 from the State". Kolosalna vsota. Na Koroškem je bilo štiri sto tisoč ljudi, za šole je šlo do štiri milijone kron. Pri nas v Koloradu je nad milijon ljudi, za šole gre vse skupaj morda dvojna taka španska vsota. In pomislite, do 80% je bilo analfabetov. Edvardček, ki zna le jesti in piti, je gotovo mislil, da je cerkev tako ogromno vsoto vso zapila.

Pri taki kolosalni šoli utegnejo Edvardčki v kratkem zvezde iz neba klatiti.

Pijača je kriva

V neki gostilni v Mariboru je prišlo med pivci do nesporazuma. Vnela se je huda bitka, pri kateri so po nesrečnem naključju obležali v krvi 32 letni tkalec Dragovoj Lubej, ki ima zabodljaj v hrbet, trgovski potnik Milivoj Petljak, ki je dobil hude udarce po glavi ter delavec Jakob Debeljak. Lubeja in Debeljaka so morali odpeljati v bolnico.

Društvo sv. Vida

št. 25, K.S.K.J.
CLEVELAND, O.

Leto 1936.

Predsednik: Frank Habich, 6310

Carl Ave.

Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093

E. 64th Str.

Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Ad-

dison Rd.

Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr.

M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr.

A. J. Perko, Dr. A. Skur in Dr.

F. J. Kern.

Društvo zboruje vsako prvo ne-

deljo v mesecu v spodnjih prostorih

stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne.

Assesment se prične pobirati

opoldne. Na domu tajnika pa vsa-

kega 10. in 25. v mesecu.

ZA RAZNA

električna
dela

se rojakom v Chicagi
vljudno priporoča

MILAN MEDEN

Pokličite:

LAWndale 7404

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!